

עונת ההגירה אל הדרום – עובדי הוראה מתחילים מהמגזר הערבי יורדים דרומה

ד"ר אורנה שץ אופנהיימר

תקציר

במאמר זה נחשפים רכיביה של תופעה: עובדי הוראה חדשים (גננות ומורות) מהמגזר הערבי עוברים מהצפון ומהמרכז ללמד בדרום, בפזורה הבדווית בישראל. התופעה משתקפת בסיפורים של בוגרי מכללות ערביות להוראה, סיפורים המשקפים את עולם החוויות וההתנסויות שלהם מנקודת מבטם. בהנחה שסיפורים הם סוג של ידיעה המשקפת את התודעה האנושית, אפשר ללמוד באמצעותם על הרכיבים המקצועיים שעמן מתמודד כל עובד הוראה מתחיל. באמצעות ניתוח תוכן שנערך לסיפורים נחשפה התמה המרכזית בסיפורים: התמודדות עם המעבר מהצפון לדרום בשלושה שלבים: חיפוש עבודה ומציאתה; כניסה להוראה (המפגש עם המציאות של המקום האחר) ורטרוספקציה על שנת ההתמחות בסופה. שלושת השלבים נבחנים במפגש עם שונות, על פני רצף הזמן, בהיבט האישי ובהיבט המקצועי. בהיבט האישי, עזיבת הבית והמשפחה; מפגש עם נוף ותרבות שונים ועם תחושות של בדידות. בהיבט המקצועי – מפגש עם סביבה חינוכית ושונות תרבותית-מקצועית. חשיפת תהליכים של תופעת המעבר מהצפון והמרכז אל הדרום בהיבט האישי ובהיבט המקצועי, יכולים לסייע להיקלטות מורים וגננות במערכת החינוך.

תאריכים: מורים מתחילים, מחקר איכותני נרטיבי, סיפורי מורים, חברה ערבית בדואית